

V seznam oseb, ki se morajo doma prehraniti, se morajo vpisati vsi, ki so pri hiši na hrani, bodisi da so člani družine ali ne. Na posameznem gospodarskem listu je tudi oddelek za osebe, ki niso stalno na hrani, to so dminarji, rokodelci, občinski ubožci itd. Ker se imen teh ne more natančno navesti, se naj vpiše število dni skozi celo, ob katerih so bili ali bodo ti ljudje na hrani. Če n. pr. imaš skupno na leto 200—300 dni eno osebo na hrani, se ti računata za eno osebo, 600 za 2 in 900 dni za 3 osebe.

Tudi za živino se odračunata nekaj zrnja in krompirja. Zadnje žito se sme vse pokrmiti živini, pšenice, rži, ovsa in ajde pa ne. Koliko se sme koruze in krompirja pokrmiti živini, bomo poročali med „Gospodarskimi novicami“, ker še sedaj, ko pišemo ta članek, nimamo teh podatkov v rokah. Kdor ima konje, sme na dan pokrmiti enemu konju 1 kg ovsa. Toraj sme računati na leto 365 kg ovsa za enega konja. Zadnjega žita sme biti samo 3% od vsega pridelanega žita.

Za osebo se računa na mesec 10 kg zrnja in sicer ako imaš, polovico drobnega (žlahtnega) zrnja in polovico koruze. Oblast računa dobo od 15. avgusta do 15. avgusta. Koliko smeš porabiti krompirja za domačo rabo, bomo istotako objavili med „Gospodarskimi novicami.“

Marsikdo se bo vprašal: Kako morejo uradniki in uradnice pri glavarstvu, ki pišejo oddajna naročila, vedeti, koliko žita sem pridelal? Oblast si je na podlagi popisovalnih spisov, cenitve žetve in poskusnih mlačev napravila ključ, po katerem računa oddajo. Ta ključ je za vsako občino posebej in je zelo različen. V dobrih legah se n. pr. računa pšenice na hektar 10—12 meterskih stotov, v slabih legah pa 5 do 10. Ko bo posestnik ali najemnik dobil poziv, da mora oddati toliko in toliko žita in j. uvidel, da mu se godi krivica, to je da se preveč zahteva od njega, naj takoj zahteva o žitnega oddelka natančen ključ, po katerem se mu je preračunila oddaja. Na podlagi tega ključa, površine obsejanih njiv, števila oseb in živine ter potrebne množine semena ki se sveda mora odračunati, si naj napravi vsakdo na tančen račun, koliko žita mu gre za dom in koliko ga mora oddati. Za seme računa oblast 200 kilogramov na hektar, kar je na vsak način mnogo, mnogo premalo. 200 kg pšenice je okoli 5 mernikov. Hektar ima približno 1 $\frac{3}{4}$ oralov. Kakega »strokovnjaka« je neki oblast vprašala za svet, koliko semena se potrebuje za 1 ha, da ji je tako »modro« nasvetoval? Gospodje minister Höfer, grof Clary in drugi, ki nam predpisujete, koliko žita smemo sejati, povemo vam, da če bodo kmetje letos res tako na redko sejali žito, kot vi predpisujete, bomo imeli drugo leto na njivah sam plevel. Količina semenskega žita, določena za hektar bi bila komaj primerna za oral. Kmetje, zahtevajte, da se vam 'a pomota popravi.

Predno torej oddate žito, ki ga zahteva glavarstvo, preračunite natančno, koliko je vam ga z ozirom na število oseb, ki jih morate prehraniti in število živine, ki jo morate krmiti in z množino potrebnega semenskega žita mora pustiti doma. Če sami ne znate dobro preračunati, pojdite k zitenemu komisarju in ga prosite, naj vam napravi natančen račun. Da bodo občinski žetveni komisariji lahko šli ljudem na roko, naj zahtevajo od žitnega oddelka okrajnega glavarstva ključ za celo občino in za vse vrste žita, fižola in krompirja.

Če ima kdo kaj odvišnega žita ali drugih zahtevanih pridelkov, svetujemo, da jih res tudi odda v določenem roku. Oblast namreč grozi, da se bo v slučaju, če se zahtevanih množin do določenega roka ne bo oddalo, rekviriralo z vojaško silo. Kakor se nam poroča iz Gradca, je velik »prijatelj« slovenskih kmetov, grof Clary predlagal pri c. kr. uradu za ljudsko prehrano, da se naj v slučaju, ako se ne bo oddalo zahtevanega žita, odredi za Srednji in Slovenski Štajer prisilno rekviriranje pridelkov. Gospod Clary ne upošteva, da je bila letos v naših krajih huda suša, ki je ponekod zažgala večino pridelkov. Na Gornjem in Srednjem Štajerju so imeli letos večkrat izdaten dež in so pridelki tudi temu primerno lepši. Pri

nas pa skozi celo poletje ni padlo skoro ne kapljice dežja.

Da se nam ne bo očitalo, da slovenski kmet ni požrtvovalen — dasiravno je žrtvoval za domovino v tej vojski skoro vse, kar je imel — svetujemo, naj tisti, ki res imajo kaj odvišnih pridelkov, oddajo v določenem roku. Če bo pa grof Clary kljub temu »pripomogel«, da se bo v naših krajih s silo odvzemalo kmetijske pridelke, potem pa prosimo naše poslance, da se na Dunaju odločno potegnejo za naš in pri osrednji vladi ter če treba na najvišjem mestu opišejo, kako je v letu hude suše 1917 tuje uradništvo postopalo z nami.

Naše žrtve za domovino.

Od Sv. Jederte nad Laškim se nam piše: Jelenškovi (Irekovi) v Rečici so dobili pretresljivo žalostno brzojavko, da je v epidemij-ski bolnišnici v Ljubljani na Mihaelovo umrl za grižo njihov gospodar Janez v 48. letu starosti. Pri nemu kmetu, vzornemu kristjanu, ki mu je tudi v vojaški službi bila največja sreča, če je mogel v cerkev in k sv. obhajilu, daj Bog rajski mir, njegovim staršem, ženi in otrokoma pa vdanosti v njegovo previdnost!

Dne 2. oktobra 1916 je padel desetnik Ant. Drobnič, kmet iz Babinec pri Ljutomeru, zadet od laške granate. Niso ga mogli pokopati naši, ker je obležalo truplo pred sovražnimi postojankami. Dičila mu je junaška prsa srebrna hrabrostna kolajna. — Nehalo je biti zlato srce blagega Slovenca! Bil je kremenit značaj. Ni doživel lepše bodočnosti svojega toliko ljubljene naroda. Svetila mu večna luč. Trajen mu spomin.

Žalostno novico je dobila dne 11. sept. Ana Ornik iz Bačkove pri Sv. Ani na Krembergu, da je njen ljubljani mož Janez Ornik izdahnul svojo dušo dne 4. septembra ob 6. uri zjutraj, zadet od sovražne krogle iz strojne puške. Ko ga je krogla zadela, je padel na levo stran in se ni več gnil. K vojakom je bil poklican dne 15. februarja 1915. Služil je pri junaškem 47. pešpolku. Bojeval se je najpoprej v Galiciji, potem pa je bil poslan na laško fronto, kjer je našel tudi svojo prerano smrt v 34. letu svoje starosti. Rajni zapuščata žalujočo ženo in tri male otroke. Dal je svoje mlado življenje za cesarja in domovino. Pokopan je bil na vojaškem

pokopališču v Brezini. Na svidenje nad zvezdami!

Na bojiščih.

Na italijanskem bojišču sovražni napadi na Bajnsko planoto, goro Sv. Gabrijela in Grmado. To je baje pričetek 12. ofenzive.

Na francoskem bojišču je v Flandriji vsplamtela nova bitka, v kateri se je Angležem posrečilo zavzeti kos flandrijskega ozemlja in poriniti nemško črto za več kilometrov nazaj. Na ostalih bojiščih nobenih pomembnih dogodkov

Razne politične vesti.

V državni zbornici se danes nadaljuje razprava o državnem proračunu. Te dni ni bilo sej, ker se je ministrski predsednik dr. Seidler pogajal z voditelji raznih strank, da bi jih pridobil za glasovanje za državni proračun. V torek dne 9. oktobra se je pogajal z voditelji Jugoslovancev, z dr. Korošcem in dr. Laginjo, ki o tem poročata danes v Jugoslovanskem klubu. Seidler se je še tudi pogajal s Čehi, Poljaki in Rusini.

Vprašanje o ujedinenju Jugoslovancev je sedaj v ospredju. Veliki svetovni listi so polni razprav o jugoslovanskem vprašanju. Celo mnogi nemški listi priznavajo, da je treba dati Jugoslovancem svobodo. Madžarski list »Budapesti Hirlap« objavlja pogovor z dr. Korošcem. Dr. Korošec je izjavil: Mi hočemo samostojno državo, v kateri bi bili združeni vsi Slovenci, Hrvatje in Srbi naše države pod žezlom Habsburgovcev. Trojedina Hrvatska (Hrvatska, Slavonija in Dalmacija) se ne more združiti pod krono sv. Štefana, ampak edino skupno z ostalim jugoslovanskim ozemljem v jugoslovanski državi pod habsburškim žezlom. Če hoče imeti avstrijska vlada večino za proračun, mora sprejeti v svoj program rešitev jugoslovanskega, češko-slovaškega, poljskega in ukrajinskega vprašanja.

Vlada baje namerava po končani proračunski razpravi razpisati volitve za izpraznjene mandate. Takih mandatov je 42. Jugoslovani imamo izpraznjenih 5 državno-poslanskih mest.

Vse češke stranke se nameravajo združiti v skupno stranko, ki bi imela skupno organizacijo, skupen izvršilen odbor, skupno časopisje in bi skupno nastopala proti nemškemu stremljenju.

Dr. Janez E. Krek umrl.

Ali je to mogoče? slišiš od ust do ust vprašati. Krek bi ne bil več med živimi? Nismo hoteli verjeti brzojavnemu poročilu mi sami, neverjetna se bo zdela ta žalostna vest vsem obmejnim Slovincem. Steber slovenstva je padel, branik obmejnih Slovincem je zgrabil vihar in ga podrl na tla, ljubitelj slovenskega in hrvaškega juga se je poslovil v večno življenje, učenik krščansko-narodnih idej je zapustil trnjevo pot zemeljskega potovanja, propovedniku in zagovorniku slovenskih trpinov, slovenskih nižjih slojev je prenehalo bti goreče srce. Le enega Kreka je poznal ves slovenski narod, le enega Kreka je oboževalo hrvaško ljudstvo, le enega Kreka je štel za svojega apostola slovanski jug. Veliki duh njegov je obsegal vse zitiye Jugoslavije. Njegove ideje so prevevale vso slovensko in hrvaško javnost, našle so pot med severne Čehe, prodirale so med Poljake, našle so odmeva povsod na vseh odločilnih mestih širne Avstrije. Njegove vezi so segale v inozemstvo, Krek je vžival velik ugled celo v najvplivnejših političnih krogih širne Nemčije.

Slovenci smo majhen narod; ne spoznavamo vedno do cela svojih velikih mož, ker jih često sodimo po zunanostih. In Krek je bil po zunanostjo neznan človek, skromen duhovnik, priprost mož brez vsakega priučnega kretanja, brez gladkih manir, prava kranjska kmetijska narava. V tem mozu je bival velik duh, kakor jih tudi nima vsako desetletje Kranjska, dasi je bogata na veleumih. Upoštevala ga ni preveč njegova lastna domovina, zlasti v zadnji dobi ne, zato smo se ga tembolj

oklepali mi Štajerci in Korošci, ki smo cenili svojega Kreka le po dejanjih in po njegovih delih. Dr. Krek je bil glavna opora obmejnih Slovincem, Štajercev in Korošcev! On je nas bodril, on je nas podpiral, on je bil naš! Trpeči sinovi slovenske meje, ki odbijamo s težavo valove, ki pluskajo po obrežju narodnih meja, zalujemo tembolj ob tej izgubi svojega zaščitnika, varuha, prvega svetovalca in zagovornika, ki že dolgo, dolgo let ni poznal nobenih mej med Kranjsko, Štajersko in Koroško. Povsod je bil njegov delokrog, povsod je bil doma, povsod so ga sprejeli kot svojega zastopnika.

Kruta je usoda človeka! Sedaj, ko so najvažnejši časi za prepored celega juga, sedaj, ko se mora izvršiti na jugu prevrat, sedaj, ko bi moral Krek kmalu zagledati zaželjeno prerčenje slovenskega in hrvaškega naroda, ga pobere nemila smrt! Stojimo ob mejniku razvoja jugoslovanskih narodov; slovenska zgodovina bo pričela z dogodki zadnjega leta novo dobo. Ta mejnik je postavljaj v prvi vrsti dr. Krek. Dobo trpljenja in zapostavljanja slovanskih narodov na jugu monarhije bo sklenila zgodovina s Krekom, s Krekom pa bodo pričevali zgodovinopisci dobo prerčenja na avstrijskem jugu.

Potrtega duha in tužnega srca stojimo ob rakvi velikega moža; kakor hvaležni otroci vremo k njemu, ki leži na odru in ga bo kmalu pokrila mrzla zemlja. Njegove misli in njegova dela pa nas navdajajo z novo močjo in nas kličejo na delo, na vstrajno delo za vero, za narod in za blago materinščino. Slava možu-velikanu, katerega spo-

min med nami bo trajen, dokler se bije na lepi slovenski zemlji zadnje slovensko srce!

Dr. Krekov življenjepis.

Dr. Krek je bil rojen o Božiču 1. 1865. pri Sv. Gregorju nad Sodražico na Kranjskem. Njegov oče je bil učitelj. Po očetovi smrti se je mati, ki jo je Krek najpristrčneje ljubil, preselila na očetovo posestvo v Selcih nad Škofjo Loko. Gimnazijo je dovršil v Ljubljani, stopil v bogoslovje z željo, da pojde za župnika v domače gore, pa pokojni knezoškof ljubljanski, kardinal dr. Missia je Kreka, ko je bil 1. 1888 posvečen v duhovnika, poslal na višje duhovno učilišče na Dunaj. Ob prvem slovenskem katoliškem shodu se je vrnil v domovino. Kaplanoval je nekaj mesecev v Ribnici in je bil nato vikar v ljubljanski stolnici. L. 1895 je postal profesor v ljubljanskem semenišču. Dr. Krek je bil državni in deželni poslanec. V državni zbor je bil prvokrat izvoljen 1. 1897.

Dr. Krekova bolezen.

Dr. Krek je bolehal že nekaj let na arterijsklerozi (poapnjenje žil). Zdravniki so mu svetovali mir, za kar se pa deloljubni mož ni zmenil. Lani je primarij dr. Gregorič jasno povedal, da za dr. Kreka ni rešitve, ako se ne bo čuval. Zadnji dogodki so razvili v dr. Kreku zopet vso silo njegove agitatorične moči. Bil je povsod navzoč, kjerkoli je mislil, da je potreben. Danes na severu države, jutri na jugu. Bil je na videz krepak hrast, a znotraj mu je pojemala življenjska sila. Napori dolgih potovanj sedanjega časa niso bili več zanj — podgrebli so mu dragoceno življenje. Povrh se je posebno hudo prehladil nedavno na poti iz Zagreba na Zidanem mostu, ko je moral več ur čakati v mrazu in vetru, prej pa na dolgi avtomobilni vožnji čez Liko v Split v Dalmaciji in nazaj. Ves bolan je na Zidanem mostu takorekoč obnemogel in je poiskal najbližje zavetišče pri prijatelju, župniku Ludoviku Bajcu v St. Janžu na Dolenjskem. Tu je dr. Krek bival nad 14 dni — ležati ni mogel, slonel je pri pisalni mizi in trpel. Še le zadnje dni je mogel sedeti v postelji. Imel je hud pljučni katar, razširjenje srca in zlatenico. Zadnje dni mu je bilo nekoliko bolje. Kanonik dr. Gruden, ki se je vrnil pred par dnevi z obiska v St. Janžu, je pravil, da bo dr. Krek kmalu okreval in da se mu zdravje vidno boljša. Obiskal ga je tudi poslanec Gostinčar, pri njem pa je zadnji teden bila tudi njegova skrbna sestra Cilka.

Pred smrtjo.

Dne 8. oktobra je dr. Kreka obiskal tudi poslanec dr. Lovro Pogačnik. Dr. Krek je bil izredno živahen, dobre volje, stara šaljivost se mu je zopet oglasila. Appetit, katerega je že dolgo časa pogrešal, tako da ni skoro ničesar užival, se mu je vrnil. Dr. Krek se je naravnost srečnega počutil v krasni okolici St. Janža, popisoval je lepoto tega venca vinskih dolenjskih gor. »Vse tukaj poje«, je dejal dr. Pogačniku, »griči pojo, polja pojo in ti dobri Dolenjci samo pojo. Kakor v mladih letih, tako bi pesmice zlagal v tej lepi naši zemlji.« Posebno ga je veselilo, da je zopet umsko mogel živahno misliti. Po dolgem času je ta dan prvič šel v obednico k družbi, v kateri so bili vpokojeni župnik Jakob Bajec, domači župnik Ljudovik Bajec in dr. Lovro Pogačnik. Dr. Krek se je živahno razgovarjal. Po daljšem pogovoru se je utrudil, a odklonil je, da bi legel na zofo v obednici, poslušal je pazljivo mirno nadaljni razgovor. Okolu 3. ure popoldne sta ga spremila dr. Lovro Pogačnik in župnik Lud. Bajec v spalnico. Težko je dr. Krek šel po stopnicah, v sredi je dalje časa počival, vendar je takoj par šaljivih povedal. V spalnici je dr. Krek legel na zofo, župnik Lud. Bajec ga je odel in kako pristrčno razmerje je vladalo med obema, kaže odgovor na opombo dr. Pogačnika, ki se je začudil, češ, da je toliko nežne ljubezljivosti v takem hrustu, kakor je župnik Bajec. »O Lovro, ne samo ljubezljivost, ta mi pove tudi vselej kako tako, da se moram smejati, ako mi še tako sapa nagaja.« V šaljivosti se je ljubezljivo spomnil tudi delavcev in je sam na opazko dr. Pogačnika rekel: »Kako more oče pozabiti na svoje sinove.« Glas pri tem razgovoru pa mu je oslavel. Sam je rekel o sebi: »Glas je malo bolj klavern, a hvala Bogu, glava pa je zopet stara.« Nato sta se prijatelja poslovila in dr. Krek je za par ur mirno zadremal. Okrog 7. ure je zaželel večerje in vsa ve-

sela je skrbna mati župnika Bajca mu prinesla gnjati, katero je prav s slastjo povžil. Okrog 9. ure mu je zrahljala služkinja posteljo, šaljivo se je obema zahvalil za postrežbo, skrbelo ga je le, kako bo dr. Pogačnik vozil se v črni noči proti Zidanemu Mostu čez obronek. Nato sta se poslanec dr. Pogačnik in župnik Bajec vrnila k družini, ki jima je vsa srečna pripovedovala, kako se dr. Krek danes dobro počuti.

Dr. Krekova smrt.

Da ga ne bi prepezo motila, gre okolu 10. ure zvečer dr. Pogačnik v spremstvu župnika Bajca k dr. Kreku se posloviti. Ko sta vstopila, ne najdeta dr. Kreka ne v postelji in ne na zofo. Župnik Bajec je zaklical v strahu: »Lovro!« Gospoda sta strahu obstala: dr. Krek je ležal ob zofo vznak na tleh z razprtimi očmi, gledajoč proti nebu, roke sklenjene ob telesu, levo nogo nekoliko čez desno. Gospoda sta skočila k očetovskemu prijatelju, v katerem je bilo še nekoliko življenja, sklicala sta družino in domači g. kaplan Skubic je umirajočega dr. Kreka, katerega so medtem prenesli na posteljo, dejal še v sv. poslednje olje. Dr. Kreku je dr. Pogačnik zatisnil oči. Družina je povedala, da je par trenutkov, predno sta gospoda prišla, čula, da je zgoraj nekaj padlo, seveda nihče ni mislil, da je v tem trenutku slovenski narod izgubil svojega najboljšega sina.

Dr. Kreka prepeljejo v Ljubljano.

Truplo dr. Kreka so prepeljali v sredo, dne 10. oktobra popoldne iz St. Janža z vlakom do Trebnjega in od tam danes z dolenjskim vlakom v Ljubljano. Pogreb bo jutri petek dne 12. okt. ob 3. uri popoldne.

Dr. Krekovo delovanje.

Dr. Krek je bil največji slovenski organizator. Celo Slovenijo je združil v Slovensko krščansko socialno zvezo, ustanovljal je denarne in gospodarske zadrage, organiziral je delavstvo in dijaštvo. In vse Krekove organizacije imajo veliko življenjsko moč, vse se razvijajo krasno in veličastno. Ravno z dr. Krekovimi organizacijami se je prerodil slovenski narod in si postavil trden temelj srečnejše bodočnosti.

Dr. Krek je bil tudi izredno plodovit pisatelj. Pisatelj je bil že v rani mladosti. Mnogo je pisal za Mohorjevo družbo. Po smrti dr. Fr. Lampéta je nadaljeval in dokončal »Zgodbe Sv. pisma«. Spisal je tudi znamenito slovensko delo »Socijalizem«, ki je velikega pomena za slovensko kulturno zgodovino.

Dr. Krek je bil slovit govornik. Govoril je na tisočerihih shodih in tečajih. Ljudstvo ga je poslušalo z izredno pazljivostjo. Tudi pri nas na Štajerskem je večkrat nastopil ob prireditvah izobraževalne politične in gospodarske organizacije.

Dr. Krek je sodeloval tudi pri »Slov. Gospodarju« in »Straži«. Bil je naš odličen sotrudnik. Nesmrtna slava dr. Krekovemu spominu!

Tedenske novice.

Minister vitez Žolger časten občan. Rojstna občina Šentovec-Devina je imenovala ministra viteza dr. J. Žolger svojim častnim občanom.

Nov vojni kurat. Č. g. korni vikar v Mariboru, Evgen Lorgier, je imenovan za c. kr. vojnega kurata v rezervi.

Mariborsko bogoslovje. V 4. letniku je 10 bogoslovcev, v 3. letniku 7, v 2. letniku je samo eden bogoslovec (drug drugoletnik je na dopustu, tretji drugoletnik pa pri vojakihi), v 1. letniku sta dva bogoslovca. Za vsak letnik so posebej predavanja.

Slovenski učitelj v italijanskem vjetništvu. Praporščak Ludovik Belšak, učitelj pri Mali Nedelji nam je poslal iz italijanskega vjetništva to-le poročilo: Casino, 17. septembra 1917. Prosim, naznanite v Vašem listu mojim znancom, da sem dne 4. septembra na gori Sv. Gabrijela prišel v laško vjetništvo. Nahajam se blizu Neapolja, sem zdrav in se mi dobro godi. Moj naslov: L. B., praporščak, Prigionieri die guerra, Casino, Italia.

50letno moštvo odpuščeno. Odposlanstvu poslancev je naš vojni minister zagotavljal, da se po cesarjevem ukazu v najkrajšem času odpusti iz vojaške službe vse moštvo letnikov 1865 in 1866.

Oproščenih bo torej do 140.000 mož iz vojaške službe na fronti. Za tokrat se pa letnik 1867 ne pride na vrsto, ker zanj še ni potrebnega nadomestila.

Razmere delavcev v Trbovljah (slaba preskrba, slabo ravnanje od strani nekaterih pazoikov) so predmet interpelacije posl. dr. Benkoviča in tovar., vložene te dni na domobranskega ministra, in intervencije v uradu za prehrano.

„Veleizdajalci“. O tem se nam piše: Vsenemski listi, na čelu jim suha »Marburger Zeitung« obklada s to psovko vsakega zavednega Slovenca, kateri se noče izneveriti svojemu narodu ter zatajiti materni jezik slovenski. »Veleizdajalci!« Kaj pa poreče »Marburger Zeitung« k sledečemu: Pred petimi leti so se pozno v noči — polnoč je že davno odbila — vračali od v Götzovi dvorani vsivše se »Sedanfeier« mladi ljudje, ki so po ulicah navdušeno kričali »Heil Bismarck!« »Heil Hohenzollern!« Eden pa je z močnim glasom tulil »Nieder mit Oesterreich!« (Doli z Avstrijo!) Ti gospodiči pa seveda niso bili »veleizdajalci!« Kaj porečeta k temu »Štajerc« in »Marb. Zeitung«?

Lažnjivec! »Štajerc« še vedno laže, da smo mi pisali o vojakihi 87. pešpolka, da so snopsarji. To je čisto navadna laž ptujskega snopsarja. Lažnjivec, povej kedaj smo to pisali.

Živila na kmetih jim ne smrdijo. Slovenska kmetica iz Slivnice pri Mariboru nam piše: V četrtek, dne 4. oktobra sem imela nekaj opravka v Gornji Gosposki ulici. Opazila sem, da je slovenski napis neke zavarovalne družbe umazan s kastranom. Vprašala sem neko gospo, zakaj se je to zgodilo in kdo je povzročil to svinjarijo. Gospa se mi odreže: »Mariborski Nemci ne bomo pripustili, da bi se množili v našem mestu slovenski napisi. Kdo je to napravil, ne boste izvedeli, če ravno vsi poznamo dotičnega gospoda.« Tako postopajo Nemci v Mariboru z nami in z našimi pravicami. Sveta jeza me je popadla in mislila sem si sama pri sebi: »Vi nemški Mariborčani tukaj v mestu, ki je gotovo do polovice slovensko, niti slovenskega napisa ne morete prenesti, a pridelki slovenskega kmeta vam pa dišijo. Ko dan za dnevom lazite po mariborski okolici pri slovenskih kmetih za krompirjem in drugimi živili, pa vam slovensčina in slovenski napisi ne smrdijo. Že davno bi marsikateri zagrižen Nemeč od gladu umrl, če ne bi bilo slovenskih kmetov, ki zalagajo mestno prebivalstvo z živili. In za zahvalo pa se nastopa v Mariboru s takimi tevtonskimi surovostmi! Kaj pa, če bi tudi slovensko ljudstvo začelo mazati, a ne napisov, ampak tiste, ki nas zasramujejo in nam ropajo naše narodne pravice?»

Italijanski zrakoplov priplul do Maribora. V sredo, dne 3. oktobra ob 3. uri zjutraj je priplul čez Pohorje orjaški italijanski zrakoplov. Plul je v smeri proti Mariboru z očitnim namenom, pozdraviti z bombami železniški most in mesto Maribor. Nekako med Slivnico in Hočami je v naglem ovinku krenil proti vzhodu. Ljudje, ki so pri mesečnem svitu opazovali to velikansko zračno ladjo, so videli, da je zrakoplov nekako v bližini vasi Dogoše polagoma padel na tla. Vojaška komisija, ki se je podala na lice mesta, je dognala, da je padla zračna ladja na tla na levem bregu Drave pri Gornjem Dupleku blizu Sv. Petra nižje Maribora. Zrakoplov je bil popolnoma sežgan. Ogromna zračna ladja je bila široka okrog 20 metrov. Od sovražnih letalcev ni bilo ne duha, ne sluha, pač pa so našli tamkaj raztresenih več raznih predmetov, kot letalski kožuh itd. Skoro polovica zrakoplova je bila v Dravi. Močna drevesa v gozdu ob Dravi, kamor je priletel zrakoplov, so bila ali pomandrana, ali pa prelomljena. Teža zrakoplova je bila ogromna, kajti za odstranjenje samo enega propelerja je bilo treba 8 mož, zrakoplov je pa imel tri propelerje. Zrakoplov se ni prostovoljno spustil na tla, ampak je bil prisiljen, ker mu je zmanjkalo vode, ki hladi motorne stroje, vsled česar se je strojevje vnelo. Sovražni letalci se pa niso dolgo veselili svoje prostosti, kajti že v soboto, dne 6. oktobra so pri Arvežu vjeli 3 letalce in sicer 2 častnika in enega podčastnika, ki so nameravali priti čez Koroško v Italijo. Mesto Maribor, kateremu so bile namenjene sovražne bombe, je zaenkrat srečno uteklo nevarnosti.

Mariborske cerkvene tatice. V zadnjem času se je večkrat pripetilo, da so bili pobožni verniki okradeni v mariborskih cerkvah. Zlasti torbe so naenkrat izginile, če jih je kdo pustil za kratek